

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

«Mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinə və onun şərtlərinin gözlənilməsinə nəzarət Qaydaları»nın və «Fəaliyyət növlərinin xüsusiyyətindən asılı olaraq mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsi üçün tələb olunan əlavə Şərtlər»in təsdiq edilməsi haqqında

Qərar № 120

Bakı şəhəri, 8 may 2006-cı il

«Mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinin tənzimlənməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 12 sentyabr tarixli, 292 nömrəli Fərmanının 3.1-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. «Mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinə və onun şərtlərinin gözlənilməsinə nəzarət Qaydaları» təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. «Fəaliyyət növlərinin xüsusiyyətindən asılı olaraq mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsi üçün tələb olunan əlavə Şərtlər» təsdiq edilsin (əlavə olunur).
3. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

A. RASI-ZADƏ

«Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu»nda dərc edilmişdir (31 may 2006-cı il, № 5, maddə 464) («VneshExpertService» LLC).

10 avqust 2007-ci il tarixli, 126 nömrəli; 13 dekabr 2007-ci il tarixli, 200 nömrəli; 16 yanvar 2008-ci il tarixli, 6 nömrəli qərarlara əsasən dəyişikliklərlə («VneshExpertService» LLC).

---

*Azərbaycan Respublikası
Nazirlər Kabinetinin
2006-cı il 8 may tarixli,
120 nömrəli qərarı ilə
təsdiq edilmişdir*

**Mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinə
və onun şərtlərinin gözlənilməsinə nəzarət**

Qaydaları

I. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar «Mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinin tənzimlənməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 12 sentyabr tarixli, 292 nömrəli Fərmanına əsasən hazırlanmışdır və mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinə və onun şərtlərinin gözlənilməsinə nəzarətin təşkili və həyata keçirilməsi qaydalarını müəyyən edir.

1.2. Nəzarətin həyata keçirilməsinin məqsədi dövlətin, fiziki və hüquqi şəxslərin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüquq və mənafelərinin qorunması, insanların həyatı, sağlamlığı, əmlakı və ətraf mühit üçün törədə biləcək mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların qanunsuz dövriyyəsinin qarşısının alınmasıdır.

1.3. Xüsusi icazə sahibi tərəfindən əşyaların dövriyyəsinə və onun şərtlərinin gözlənilməsinə riayət olunmasına nəzarəti Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 12 sentyabr tarixli, 292 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş 2 nömrəli Əlavədə göstərilmiş əşyaların dövriyyəsinə xüsusi icazə verən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları (bundan sonra — dövlət orqanları) həyata keçirirlər.

1.4. Əşyaların dövriyyəsinə onların növündən asılı olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə bu Qaydalarda müəyyən edilən mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinə və onun şərtlərinin gözlənilməsinə nəzarət qaydalarından fərqli qaydalar müəyyən edilə bilər. Belə olan halda bu Qaydalar həmin əşyaların dövriyyəsinə şamil edilmir.

II. Xüsusi icazə sahibi tərəfindən əşyaların dövriyyəsinə və onun şərtlərinin gözlənilməsinə riayət olunmasına dövlət orqanları tərəfindən nəzarətin təşkili və həyata keçirilməsi Qaydası

2.1. Xüsusi icazə sahibinin əşyaların dövriyyəsinə və onun şərtlərinin gözlənilməsinə riayət etməsinə nəzarət dövlət orqanlarının vəzifəli şəxsi (şəxsləri) tərəfindən xüsusi icazə sahiblərinin hesabatlarının təhlili və yoxlamalar yolu ilə həyata keçirilir.

2.2. Dövlət orqanları tərəfindən xüsusi icazə sahiblərinin fəaliyyətinin əşyaların dövriyyəsinin şərtlərinə uyğunluğunun yoxlanılması, bir qayda olaraq, ildə bir dəfə növbəti yoxlamalar əsasında keçirilir.

2.3. Dövlət orqanları hər il növbəti yoxlamaların aparılması üçün plan müəyyən edirlər. Planda yoxlamanın müddəti, onun aparılması üçün xüsusi icazə sahiblərinin siyahısı əks olunur.

2.4. Növbədənəknar yoxlamalar aşağıdakı hallarda həyata keçirilə bilər:

2.4.1. mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsi ilə bağlı qanunvericiliyin pozulması və dövriyyənin şərtlərinin dəyişilməsi barədə müvafiq səlahiyyətli dövlət orqanlarına dövlət orqanlarının, həmçinin hüquqi və fiziki şəxslərin müraciətləri daxil olduqda;

2.4.2. xüsusi icazənin sahibi olan fiziki şəxs vəfat etdikdə, hüquqi şəxs ləğv olduqda;

2.4.3. xüsusi icazənin sahibi olan hüquqi şəxsin yenidən təşkili olduqda yeni xüsusi icazənin verilməsi üçün.

2.5. Yoxlamanın başlanmasından əvvəl səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən xüsusi icazə sahiblərinə yazılı bildiriş göndərilir.

2.6. Yoxlama tədbirləri səlahiyyətli dövlət orqanı rəhbərinin rəsmi qərarı (əmr, sərəncam) əsasında həyata keçirilir. Həmin qərar (əmr, sərəncam) yoxlama tədbirlərini həyata keçirən dövlət orqanının adı, yoxlamayı keçirməyə müvəkkil edilmiş şəxs (şəxslər) və barəsində həmin tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulan xüsusi icazə sahibinə dair məlumatlar, yoxlama tədbirlərinin həyata keçirilməsinin hüquqi əsasları, başlanma və sona çatma tarixləri göstərilməklə müddəti və s. qeyd olunur.

2.7. Səlahiyyətli dövlət orqanlarının vəzifəli şəxsi (şəxsləri) xüsusi icazənin sahibinə öz xidməti vəsiqəsini və yoxlamanın keçirilməsi barədə müvafiq səlahiyyətli dövlət orqanının qərarını və ya həmin qərarın müvafiq dövlət orqanının gerbli möhürü ilə təsdiq edilmiş surətini təqdim etməlidir.

2.8. Yoxlama tədbirlərini həyata keçirən müvafiq dövlət orqanlarının vəzifəli şəxsləri təmsil etdikləri qurumun səlahiyyətlərinə aid olmayan məcburi tələblərin yerinə yetirilməsini yoxlamaq, xüsusi icazə sahibindən yoxlama tədbirlərinin predmetinə aid olmayan məsələlər üzrə sənədləri tələb etmək və götürmək hüququna malik deyildirlər.

Yoxlama xüsusi icazə sahibinin iş günü və iş vaxtı ərzində keçirilir.

Yoxlama xüsusi icazə sahibinin fəaliyyətinə maneçilik törətməməlidir.

2.9. Xüsusi icazə verən dövlət orqanlarının nəzarət sahəsində aşağıdakı hüquqları vardır:

2.9.1. xüsusi icazə sahiblərinin fəaliyyətinin xüsusi icazə sahəsində mövcud qanunvericiliyin tələblərinə və dövrüyyənin şərtlərinə uyğunluğunu yoxlamaq;

2.9.2. yoxlama zamanı xüsusi icazə sahiblərindən (onların hüquqi varislərindən) zəruri izahat və sənədlər tələb etmək;

2.9.3. aşkar edilmiş nöqsanların aradan qaldırılması üçün qərar və ya göstəriş vermək;

2.9.4. xüsusi icazə sahiblərinə xəbərdarlıq etmək;

2.9.5. qanunvericilik aktlarının tələblərinin pozulduğu aşkar edildikdə, xüsusi icazə sahibinin məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün vəsatət qaldırmaq;

2.9.6. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş hallarda xüsusi icazə sahiblərinə verilmiş xüsusi icazənin qüvvəsinin dayandırılması və ya ləğv edilməsi barədə qərar qəbul etmək.

2.10. Xüsusi icazə sahibləri nəzarəti həyata keçirmək üçün səlahiyyətli dövlət orqanlarına şərait yaratmalıdırlar.

2.11. Yoxlamanın nəticələri aktla rəsmiləşdirilir. Aktda aşağıdakı məlumatlar verilir:

2.11.1. aktın tərtib edildiyi yer və tarix, yoxlama ilə əhatə olunan dövr, yoxlamanın aparılma müddəti;

2.11.2. yoxlama tədbirlərini həyata keçirən orqanın adı;

2.11.3. yoxlama tədbirlərinin həyata keçirilməsinə əsas verən qərarın tarixi və nömrəsi;

2.11.4. yoxlama tədbirlərini həyata keçirən vəzifəli şəxsin (şəxslərin) soyadı, adı, atasının adı və vəzifəsi;

2.11.5. barəsində yoxlama tədbirləri həyata keçirilən xüsusi icazə sahibinin adı, onun yoxlama tədbirlərində iştirak edən nümayəndəsinin soyadı, adı, atasının adı və vəzifəsi;

2.11.6. yoxlama tədbirlərinin nəticələri, o cümlədən aşkar edilmiş pozuntular və bu pozuntular üçün cavabdeh olan şəxs barədə məlumat;

2.11.7. aparılmış yoxlama tədbirləri nəticəsində aşkar edilmiş pozuntuların aradan qaldırılmasına dair göstərişlər;

2.11.8. barəsində yoxlama tədbirləri həyata keçirilən xüsusi icazə sahibinin (onun nümayəndəsinin) və yoxlama tədbirlərinin həyata keçirilməsində iştirak edən şəxslərin yoxlama tədbirlərinin nəticəsi üzrə aktla tanış edilməsi haqqında qeydlər, həmin şəxslərin imzaları və ya imzadan imtina etmələri haqqında qeydlər;

2.11.9. yoxlama tədbirlərini həyata keçirmiş vəzifəli şəxsin (şəxslərin) imzası.

Araşdırma aktının bir nüsxəsi xüsusi icazənin sahibinə təqdim edilir. Aktı imzalayarkən xüsusi icazə sahibinin öz rəyini oraya əlavə etmək hüququ vardır.

Yoxlamanın nəticələrinə dair akt və aşkar edilmiş nöqsanların aradan qaldırılmasına dair qərar, qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğun olaraq müvafiq iradnamələr, tələbnamələr və göstərişlər inzibati qərarların qəbul edilməsi üçün əsas olan hüquqi sənəddir.

2.12. Xüsusi icazə sahibinin «Nəzarət kitabçası»nda səlahiyyətli dövlət orqanının vəzifəli şəxsi yoxlama tədbirlərinin aparılması barədə müvafiq qeydlər etməlidir.

2.13. Dövlət nəzarətini həyata keçirən orqanın vəzifəli şəxsi aşağıdakı hüquqlara malikdir:

2.13.1. xüsusi icazə sahibinə aşkar edilmiş pozuntuların təyin olunmuş müddətdə aradan qaldırılması barədə sərəncam vermək;

2.13.2. xüsusi icazə ləğv edildikdə onun keçmiş sahibinə, xüsusi icazənin sahibi olan fiziki şəxs vəfat etdikdə onun vərəsəsinə, hüquqi şəxs ləğv edildikdə isə ləğvetmə komissiyasına mülki dövrüyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların digər xüsusi icazə sahibinə satılması barədə göstəriş vermək.

Xüsusi icazənin sahibi dövlət orqanı tərəfindən müəyyən edilən müddətdə aşkar olunmuş pozuntuların aradan qaldırılması barədə məlumat verməlidir.

2.14. Yoxlamanın nəticələri üzrə verilən qərar və ya göstərişlərin icrası bütün xüsusi icazə sahibləri üçün məcburidir.

2.15. Mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinə və onun şərtlərinin gözlənilməsinə nəzarət aparılarkən, inzibati və cinayət məsuliyyətinə cəlb edilmə Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyinə uyğun olaraq tənzimlənir.

III. Yekun müddəə

Mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinə və onun şərtlərinin gözlənilməsinə nəzarəti həyata keçirən dövlət orqanlarının qəbul etdiyi qərarlardan və onların vəzifəli şəxslərinin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada *inzibati qaydada və (və ya) məhkəməyə şikayət* verilə bilər.

*Azərbaycan Respublikası
Nazirlər Kabinetinin
2006-cı il 8 may tarixli,
120 nömrəli qərarı ilə
təsdiq edilmişdir*

Fəaliyyət növlərinin xüsusiyyətindən asılı olaraq mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsi üçün tələb olunan əlavə

Şərtlər

1. Hərbi silah və sursat istehsal etmək üçün avadanlığın dövriyyəsinə tələb olunan əlavə şərtlər:

1.1. hərbi silah və sursat istehsal etmək üçün avadanlığın saxlanması məqsədi ilə nəzərdə tutulan müvafiq obyektlərin mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında sənəd;

1.2. hərbi silah və sursat istehsal etmək üçün avadanlığın normativ-texniki tələblərə uyğun olması barədə təsdiqedicisi sənəd;

1.3. mütəxəssislərin müvafiq ixtisasa malik və sağlam olmaları haqqında sənədlərin surəti;

1.4. qəza vəziyyətinin qarşısını almaq üçün müvafiq tədbirlər proqramı;

1.5. xüsusi icazənin sahibi hərbi silah və sursat istehsal etmək üçün avadanlığın dövriyyəsinə dayandırmaq istədiyi hallarda qabaqcadan xüsusi icazə verən dövlət orqanını xəbərdar edir;

1.6. istehsalçı ölkənin səlahiyyətli orqanı tərəfindən verilmiş keyfiyyət və uyğunluq sertifikatı (rəsmi qaydada təsdiq edilmiş tərcüməsi).

2. Döyüş təyinatlı hərbi texnikanı istehsal etmək üçün avadanlığın dövriyyəsinə tələb olunan əlavə şərtlər:

2.1. xüsusi icazənin sahibi döyüş təyinatlı hərbi texnikanı istehsal etmək üçün avadanlığın dövriyyəsinə dayandırmaq istədiyi hallarda qabaqcadan xüsusi icazə verən dövlət orqanını xəbərdar edir;

2.2. döyüş təyinatlı hərbi texnikanı istehsal etmək üçün avadanlığın saxlanması məqsədi ilə nəzərdə tutulan müvafiq obyektlərin mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında sənəd;

2.3. döyüş təyinatlı hərbi texnikanı istehsal etmək üçün avadanlığın normativ-texniki tələblərə uyğun olması barədə təsdiqedicisi sənəd;

2.4. mütəxəssislərin müvafiq ixtisasa malik və sağlam olmaları haqqında sənədlərin surəti;

2.5. istehsalçı ölkənin səlahiyyətli orqanı tərəfindən verilmiş keyfiyyət və uyğunluq sertifikatı (rəsmi qaydada təsdiq edilmiş tərcüməsi).

3. Kosmik peyk rabitə vasitələrinin və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilən güc meyarı həddindən artıq olan radioötürücülərin dövriyyəsi üçün tələb olunan əlavə şərtlər:

3.1. kosmik peyk rabitə vasitələrinin və radioötürücülərin Azərbaycan Respublikasında istismarı üçün peyk seqmentlərinin icarəyə verilməsi barədə Radiotezliklər üzrə Dövlət Komissiyasının müvafiq qərarı;

3.2. xüsusi icazəyə malik olan radioötürücülərə müvafiq radiotezliklərin ayrılmasının mümkünlüyü barədə Radiotezliklər üzrə Dövlət Komissiyasının rəyi;

3.3. kosmik peyk rabitə vasitələrinə və radioötürücülərə mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq verilmiş sertifikatın surəti;

3.4. kosmik peyk rabitə vasitələrinin və radioötürücülərin saxlanması üçün nəzərdə tutulan müvafiq obyektlərin mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında sənəd.

4. Xüsusi məxfi rabitə vasitələrinin və şifrlərin, bu vasitələrin və şifrlərin istehsalı üçün nəzərdə tutulan avadanlığın dövriyyəsinə tələb olunan əlavə şərtlər:

4.1. xüsusi məxfi rabitə vasitələrinin və şifrlərin, bu vasitələrin və şifrlərin istehsalı üçün nəzərdə tutulan avadanlığın normativ-texniki tələblərə uyğun olması barədə təsdiqedicisi sənəd;

4.2. xüsusi məxfi rabitə vasitələrinin və şifrlərin istehsalı üçün nəzərdə tutulan avadanlıqları istismar edən mütəxəssislərin müvafiq ixtisasa malik olması, bu əşyaların saxlanması məqsədi ilə nəzərdə tutulan müvafiq obyektlərin mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında sənəd;

4.3. xüsusi məxfi rəbitə vasitələrinin və şifrlərin istehsalı üçün informasiya mühafizə vasitələrinin layihələndirilməsi və istehsalı sahəsində müvafiq fəaliyyət növünə verilmiş xüsusi razılığın (lisenziyanın) surəti.

5. *Qiymətli daşların hasilatı, qızılın və digər qiymətli metalların, neftin, neft məhsullarının və təbii qazın hasilatı və emalı, neft və neft məhsulları tullantılarının emalı vasitələrinin dövrüyyəsi üçün tələb olunan əlavə şərtlər:*

5.1. *qiymətli daşların hasilatı, qızılın və digər qiymətli metalların, neftin, neft məhsullarının və təbii qazın hasilatı, onların, neft və neft məhsulları tullantılarının emalı üçün nəzərdə tutulan müvafiq avadanlığın olması barədə sənəd;*

5.2. *hasilat və emal vasitələrinin normativ-texniki tələblərə uyğun olması barədə təsdiqedicisi sənəd (keyfiyyət və uyğunluq sertifikatı);*

5.3. *mütəxəssislərin müvafiq ixtisasa malik olmaları haqqında sənədlərin surəti;*

5.4. *qiymətli daşların hasilatı, qızılın və digər qiymətli metalların, neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsulları tullantılarının emalı məqsədi ilə müvafiq torpaq sahəsinin və yerin təkinin ayrılması barədə sənəd;*

5.5. *qiymətli daşların hasilatı, qızılın və digər qiymətli metalların, neftin, neft məhsullarının və təbii qazın hasilatı və neft məhsulları tullantılarının emalı vasitələrinin saxlanması üçün nəzərdə tutulan müvafiq obyektlərin mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında sənəd;*

5.6. *qiymətli daşların hasilatı, qızılın və digər qiymətli metalların, neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsulları tullantılarının emalı prosesində şəxslər tərəfindən aparılan geoloji, texniki, markşeyder sənədlərinin surətləri;*

5.7. *qiymətli daşların hasilatı, qızılın və digər qiymətli metalların, neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsulları tullantılarının emalı ilə əlaqədar işlərin təhlükəsiz görülməsinin təmin edilməsi barədə sənəd;*

5.8. *qəza vəziyyətinin qarşısını almaq üçün müvafiq tədbirlər proqramı.*

6. *İonlaşdırıcı şüa mənbələri, o cümlədən radioaktiv maddələr, belə mənbələrin və maddələrin istehsalı üçün nəzərdə tutulan avadanlıq, təsərrüfat-məişət və tibbi əhəmiyyətli aparatlar istisna olmaqla, şüaverən aparatların dövrüyyəsi üçün tələb olunan əlavə şərtlər:*

6.1. *ionlaşdırıcı şüa mənbələri, o cümlədən radioaktiv maddələr, belə mənbələrin və maddələrin istehsalı üçün nəzərdə tutulan avadanlıq, təsərrüfat-məişət və tibbi əhəmiyyətli aparatlar istisna olmaqla, şüaverən aparatların saxlanması məqsədi ilə müvafiq bina, məntəqə və anbarların istismara qəbul edilməsi aktı, radioloji-gigiyenik pasportu, bu bina, məntəqə və anbarların mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında arayış və bu sahədə cavabdeh olan şəxs (şəxslər) haqqında məlumat;*

6.2. *ionlaşdırıcı şüa mənbələri, o cümlədən radioaktiv maddələr, belə mənbələrin və maddələrin istehsalı üçün nəzərdə tutulan avadanlıq və şüaverən aparatlar barədə məlumat (seriya nömrəsi, modeli, mənşə ölkəsi, maksimum gərginliyi, maksimum enerjisi, şüalanmanın növü və maksimum aktivliyi);*

6.3. ətraf mühitin və əhalinin şüalanmadan mühafizəsi haqqında məlumat;

6.4. qəza vəziyyətinin qarşısını almaq üçün müvafiq tədbirlər proqramı;

6.5. işləyən heyətin radiasiya zonasında olmasının nəzərdə tutulmuş vaxt həddinin hesablamalarını əks etdirən sənəd və fərdi şüalanma doza səviyyəsinə nəzarət barədə məlumat;

6.6. mütəxəssislərin müvafiq ixtisasa malik və sağlam olmaları haqqında sənədlərin surəti;

6.7. ionlaşdırıcı şüa mənbələrinin, o cümlədən radioaktiv maddələrin istehsalı üçün nəzərdə tutulan avadanlığı istismar edən şəxslərə radioaktiv və ionizə şüaları verən maddələrin tullantılarının saxlanması və basdırılması sahəsində müvafiq fəaliyyət növünə verilmiş xüsusi rəzılığın (lisenziyanın) surəti.

7. Qiymətli kağızların çap edilməsi üçün avadanlıq və belə avadanlığın istehsalı üçün avadanlığın dövriyyəsinə tələb olunan əlavə şərtlər:

7.1. qiymətli kağızların çap edilməsi üçün avadanlıq, habelə belə avadanlığın istehsalı üçün avadanlığı istismar edən mütəxəssislərin müvafiq ixtisasa malik olması, bu avadanlığın və çap olunan məhsulların saxlanması məqsədi ilə nəzərdə tutulan binaların, anbarların mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında sənəd;

7.2. qiymətli kağızların çap edilməsi üçün avadanlığı istismar edən şəxslərə qiymətli kağız blanklarının hazırlanması sahəsində müvafiq fəaliyyət növünə verilmiş xüsusi rəzılığın (lisenziyanın) surəti.

8. Qanunla Azərbaycan Respublikasının ərazisində dövriyyəsi məhdudlaşdırılan narkotik vasitələr və psixotrop maddələrin, Azərbaycan Respublikasının ərazisində dövriyyəsinə nəzarət edilən psixotrop maddələrin, narkotik vasitə və psixotrop maddələrin istehsalında istifadə edilən və dövriyyəsinə nəzarət edilən avadanlığın dövriyyəsi üçün tələb olunan əlavə şərtlər:

8.1. dövriyyəsi məhdudlaşdırılan narkotik vasitələrin və bu vasitələrin istehsalı üçün istifadə edilən avadanlığın Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilmiş təşkilatlar arasında onların tələbatı nəzərə alınmaqla bölüşdürülməsi və təyinatı üzrə göndərilməsi;

8.2. narkotik vasitələr və psixotrop maddələr saxlanılan aptek, bina və otaqların mühafizəsinin təmin edilməsi barədə polis orqanlarından arayış;

8.3. narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin satışı, daşınması üsulu barədə arayış;

8.4. narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin daşınması üçün xüsusi nəqliyyatın olması barədə arayış;

8.5. psixotrop maddələrin satışı ilə məşğul olmaq üçün verilmiş *icazənin* surəti.

9. Partlayıcı maddələr və qurğuların dövriyyəsi üçün tələb olunan əlavə şərtlər:

9.1. partlayıcı maddələrin saxlanması qaydalarının tələblərinə cavab verən anbarların olması barədə sənəd;

9.2. xüsusi hazırlanmış xidməti heyətin partlayıcı materiallarla işləməyə buraxılması barədə sənəd;

9.3. partlayıcı maddələrin və qurğuların normativ-texniki tələblərə uyğun olması barədə təsdiqedicisi sənəd;

9.4. partlayıcı maddələrin və qurğuların avtomobil, dəmir yolu, hava və dəniz nəqliyyatı vasitəsilə daşınma marşrutlarının müəyyən edilməsi barədə müvafiq sənəd;

9.5. qəza vəziyyətinin qarşısını almaq üçün müvafiq tədbirlər proqramı.

10. Tez alışan maddələr və pirotexniki məmulatların dövriyyəsi üçün tələb olunan əlavə şərtlər:

10.1. tez alışan maddələr və pirotexniki məmulatların saxlanması üçün nəzərdə tutulan obyektlərin mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında sənəd;

10.2. tez alışan maddələr və pirotexniki məmulatların normativ-texniki tələblərə uyğun olması barədə təsdiqedicisi sənəd;

10.3. mütəxəssislərin müvafiq ixtisasa malik və sağlam olmaları haqqında sənədlərin surəti;

10.4. qəza vəziyyətinin qarşısını almaq üçün müvafiq tədbirlər proqramı.

11. Ozondağıdıcı maddələr və tərkibində belə maddələr olan məhsulların dövriyyəsi üçün tələb olunan əlavə şərtlər:

11.1. tərkibində ozondağıdıcı maddə olan əşyaların dövriyyəsinə xüsusi icazə alan şəxslər tərəfindən əşyanın tərkibində Monreal Protokolu ilə dövriyyəsi qadağan edilmiş ozondağıdıcı maddənin olmaması haqqında təqdim edilən arayış;

11.2. Monreal Protokolu ilə dövriyyəsinə qadağa qoyulmayan ozondağıdıcı maddələrin miqdarının həmin Protokolla müəyyən edilmiş həddi aşmaması barədə təsdiqedicisi sənəd;

11.3. xüsusi icazəsi olan əşyanın istifadə müddəti qurtardıqdan sonra tərkibindəki ozondağıdıcı maddənin hansı metodla utilizə edilməsi haqqında arayış;

11.4. qəza vəziyyətinin qarşısını almaq üçün müvafiq tədbirlər proqramı;

11.5. mütəxəssislərin müvafiq ixtisasa malik olmaları haqqında sənədlərin surəti.

12. Narkotik vasitələrə və psixotrop maddələrə aid olmayan güclü təsir edən və ya zəhərli maddələr, həmin maddələri hazırlamaq və ya emal etmək üçün avadanlığın dövriyyəsinə tələb olunan əlavə şərtlər:

12.1. narkotik vasitələrə və psixotrop maddələrə aid olmayan güclü təsir edən və ya zəhərli maddələrin hazırlanması, emal edilməsi və ya saxlanması üsulu barədə arayış;

12.2. güclü təsir edən və ya zəhərli maddələri hazırlamaq və ya emal etmək üçün avadanlığın normativ-texniki tələblərə uyğun olması barədə təsdiqedicisi sənəd;

12.3. güclü təsir edən və ya zəhərli maddələr, həmin maddələri hazırlamaq və ya emal etmək üçün avadanlığın daşınması üçün xüsusi nəqliyyatın olması barədə arayış;

12.4. güclü təsir edən və ya zəhərli maddələrin, həmin maddələri hazırlamaq və ya emal etmək üçün avadanlığın saxlanması məqsədi ilə nəzərdə tutulan müvafiq obyektlərin mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında sənəd;

12.5. qəza vəziyyətinin qarşısını almaq üçün müvafiq tədbirlər proqramı.

13. Gizli qaydada informasiya alınması məqsədi ilə nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrin dövriyyəsi üçün tələb olunan əlavə şərtlər:

13.1. gizli qaydada informasiya alınması üçün nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrin normativ-texniki tələblərə uyğun olması barədə təsdiqedicisi sənəd;

13.2. gizli qaydada informasiya alınması məqsədi ilə nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrin saxlanması məqsədi ilə nəzərdə tutulan otaqların mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında arayış;

13.3. gizli qaydada informasiya alınması məqsədi ilə nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrin daşınması üçün xüsusi nəqliyyatın olması barədə arayış.

14. Radiomüşahidə və radionəzarət aparmaq üçün geniş tezlik diapazonlu radioqəbuledici qurğuların dövriyyəsinə tələb olunan əlavə şərtlər:

14.1. radiomüşahidə və radionəzarət aparmaq üçün geniş tezlik diapazonlu radioqəbuledici qurğulara dair mütəxəssislərin müvafiq ixtisasa malik olmaları haqqında sənədlərin surəti;

14.2. qurğuların normativ-texniki tələblərə uyğun olması barədə təsdiqedicisi sənəd;

14.3. radiomüşahidə və radionəzarət aparmaq üçün geniş tezlik diapazonlu radioqəbuledici qurğuların saxlanması məqsədi ilə nəzərdə tutulan müvafiq obyektlərin mühafizəsinin təşkil edilməsi haqqında sənəd;

14.4. qurğuların daşınması üçün xüsusi nəqliyyatın olması barədə arayış.

Qeydlər:

1. Mülki dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövriyyəsinə xüsusi icazə sahibi altı ayda bir dəfə görülən işlər haqqında xüsusi icazə verən dövlət orqanları tərəfindən müəyyən olunmuş formada ətraflı və dəqiq məlumatı əks etdirən hesabat təqdim etməlidir.

2. Xüsusi icazənin sahibi olan fiziki şəxs vəfat etdikdə və hüquqi şəxs yenidən təşkil olunduqda onların hüquqi varisləri, hüquqi şəxs ləğv olduqda isə onun ləğvetmə komissiyası dövryyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların digər xüsusi icazə sahiblərinə veriləndək mühafizəsini təmin etməlidirlər.
3. Xüsusi icazənin qüvvəsinin dayandırıldığı halda onun sahibi xüsusi icazənin bərpasına qədər bu əşyaların mühafizəsini təmin etməlidir.
4. Xüsusi icazə sahibləri mülki dövryyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövryyəsinə dair xüsusi uçot jurnalı aparmalıdırlar.
5. Əlavə Şərtlərin 3-cü (kosmik-peyk rabitə vasitələrinin istehsalı və istismarı), 4-cü (xüsusi məxfi rabitə vasitələrinin və şifrlərin istehsalı və istismarı), 6-cı (radioaktiv maddələrin istehsalı və satışı), 7-ci (qiymətli kağızların çap edilməsi üçün avadanlıqların istehsalı və istifadəsi), 8-ci (Azərbaycan Respublikasının ərazisində dövryyəsi məhdudlaşdırılan narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin idxalı, ixracı və hazırlanması) və 9-cu (partlayıcı maddələrin və partlayıcı qurğuların istehsalı və satışı) bəndlərində göstərilən mülki dövryyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların dövryyəsi «Azərbaycan Respublikasında bəzi sahibkarlıq fəaliyyəti növlərinə xüsusi razılıq (lisenziya) verilməsinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 28 mart tarixli, 310 nömrəli Fərmanının 3-cü bəndinə müvafiq olaraq dövlət müəssisələri və ya səhmlərinin nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan səhmdar cəmiyyətləri tərəfindən həyata keçirilir.
6. Mülki dövryyəsi məhdudlaşdırılmış əşyaların nomenklaturu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 12 sentyabr tarixli, 292 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş 2 nömrəli Əlavədə göstərilən xüsusi icazə verən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən təsdiq edilir.